

Totaalbeeld Interbestuurlijk toezicht Twenterand 2020

Totaalbeeld Twenterand: Groen					
Financiën	Wabo	Wro	Archief	Huisvesting statushouders	Monumenten
Oranje	Groen	Groen	Groen	Groen	Groen

Motivering totaalbeeld

Algemeen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak, maar de provincie wil deze taak zoveel mogelijk vanuit partnerschap met de gemeenten oppakken. Dit sluit aan bij de uitgangspunten in de Overijsselse bestuursovereenkomsten IBT (2012) en ook bij de uitgangspunten van het landelijke traject Toekomst van het Toezicht. Samen werken provincie en gemeente aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit zijn eigen rol.

Het totaalbeeld IBT is opgebouwd uit zes domeinen: financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), informatie- & archiefbeheer, huisvesting statushouders en monumenten. Voor financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Basis voor de toetsing is het IBT kader, dat jaarlijks na afstemming met gemeenten door GS wordt geactualiseerd. In het voorliggende totaalbeeld staan per domein de uitkomsten van de toetsing. Deze uitkomsten op de diverse domeinen zijn in beeld gebracht zodat er een verbeterslag kan worden gemaakt. De uitkomsten op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het integrale totaalbeeld.

Beeld van de gemeente: kleur blijft groen

De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen. In 2018 en 2019 was het beeld groen.

Oranje kleuring op het domeinen Financiën

Twenterand heeft taakstellingen in de begroting opgenomen. De totstandkoming en onderbouwing van deze taakstellingen geven voldoende vertrouwen dat ze gerealiseerd zullen worden. Niettemin zijn er (forse) risico's met betrekking tot het halen van deze taakstellingen.

Op het domein Financiën voldoet de gemeente niet aan in het IBT toetsings-kader gestelde criteria en ziet de provincie risico's waarop in haar ogen actie noodzakelijk is. Over de aanpak van deze acties wil de provincie het komende jaar intensiever in gesprek gaan met de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk).

Groene kleuring op de overige domeinen

Voor de overige domeinen geldt dat de gemeente voldoet aan de in het kader gestelde criteria.

Vermeldenswaard is dat voor Archief en Wabo het afgelopen jaar grote stappen zijn gezet. Voor de domeinen Wabo, Wro en Archief geldt dat er ook verbeterpunten worden genoemd, waar de gemeente het komende jaar aan kan werken. Deze punten zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Financiën	Beoordeling De begroting is niet structureel en reëel in evenwicht. In de meerjarenraming wordt voldoende aangetoond dat het evenwicht tijdig herstelt. Context De laatste jaren kleurde de gemeente oranje op het IBT-domein financiën. De gemeente heeft ook al eens onder preventief toezicht gestaan vanwege de financiële problematiek binnen het sociaal domein. Voor 2020 heeft de gemeente te elfder ure preventief toezicht weten te voorkomen. Toelichting beoordeling Twenterand heeft taakstellingen in de begroting opgenomen. De totstandkoming en onderbouwing van deze taakstellingen geven voldoende vertrouwen dat ze gerealiseerd zullen worden. Niettemin zijn er (forse) risico's met betrekking tot het halen van deze taakstellingen. De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid om voor de jaren 2022 en 2023 een stelpost "Uitkomst onderzoek jeugdzorg" op te nemen. De stelpost is opgenomen in het structurele beeld van de gemeente. Het opnemen van de stelpost brengt een risico met zich mee omdat de extra middelen niet structureel zijn opgenomen in het gemeentefonds.	Oranje	<u>Toezichtregime oranje</u> 1. De geraamde uitgaven en inkomsten zijn structureel en reëel in evenwicht. Uit meerjarenbegroting is nog niet aannemelijk dat dit evenwicht behouden blijft, of, 2. De geraamde structurele uitgaven en inkomsten zijn niet in evenwicht. Uit de meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt hersteld, en/of, 3. Er is sprake van één of meer bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan de jaarrekening, het weerstandsvermogen, de grondexploitatie of andere onderwerpen. <i>Intensiteit toezicht: gemiddeld</i> - o Begroting vergt geen goedkeuring. - o Verdiepingsvragen rondom meerjarige financiële problematiek. - o Intensivering ambtelijk en bestuurlijk contact (2-5 x per jaar). - o Monitoren van herstelmaatregelen/begrotings wijzigingen. - o Het zijn van sparringpartner. - o Themaonderzoeken. - o Onderzoek programmarekening met accountantsverslag. - o Opvragen nota's deelonderwerpen financiële positie.
Wabo	Beoordeling Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Wabo, de onderlinge samenhang van de documenten en de gesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Twenterand groen. Er zijn nog wel verbeterpunten waar de gemeente het komende jaar aan kan werken. Verbeterpunten vorig jaar De gemeente is met alle verbeterpunten uit het beeld 2019 actief aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in een tijdig vastgesteld jaarverslag 2019, uitvoeringsprogramma 2020 en een duidelijke (capaciteits)planning. Er is een start gemaakt met het vertalen van het milieubeleid in het uitvoeringsprogramma. Doordat de monitoring nog niet goed is ingericht kan er nog geen volledige evaluatie (en evt. bijsturing) van het milieubeleid plaatsvinden. Het inzicht in hoe de kwaliteit geborgd is zal worden verwoord in een rapport dat aan het einde van het eerste kwartaal 2020	Groen	<u>Toezichtregime groen</u> <i>Inzicht in uitvoering en handhaving</i> Sluitende beleids- en uitvoeringscyclus, die voldoet aan de beoordelingscriteria. Alle stappen van de cyclus zijn ingevuld. <i>Intensiteit toezicht: laag</i> - o Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: 1 à 2 keer per jaar. - o Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef)

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	wordt vastgesteld. Rapportage en evaluatie In het jaarverslag 2019 geeft de gemeente duidelijk inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Daarbij is per onderdeel benoemd of de doelen en indicatoren zijn behaald. De risico's van het niet uitvoeren van de geplande activiteiten zijn ook weergegeven in het jaarverslag. Er is voldoende personele capaciteit beschikbaar gemaakt. Beleidskader De gemeente heeft in 2019 VTH beleid opgesteld dat ingaat op de actuele wet- en regelgeving voor zowel de thuishaken als de taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst. Hierin staan meetbare doelen, indicatoren en de strategieën. De gemeente geeft voldoende inzicht in de problemen die spelen binnen de gemeente (probleemanalyse). De risicoanalyse is verouderd en niet Wabo breed. In regionaal verband werkt de gemeente aan een nieuwe risicoanalyse die in 2020 zal worden vastgesteld. Uitvoeringsprogramma In het uitvoeringsprogramma 2020 is duidelijk aangegeven hoe de gemeente gaat werken aan de realisatie van de doelen. De gemeente heeft hiervoor voldoende capaciteit en budget beschikbaar. Verbeterpunten Voor 2020 heeft de gemeente de volgende verbeterpunten: 1. Stel het 'Rapport borging kwaliteit uitvoering VTH-taken' vast in het eerste kwartaal van 2020. 2. Verbeter het inzicht in de voortgang van de uitvoering, monitor dit op activiteitsniveau en op de gestelde beleidsdoelen. 3. Stel in 2020 de geactualiseerde risicoanalyse (Wabo-breed) vast.		
Wro	Beoordeling De gemeente Twenterand scoort positief op de criteria van het domein Wro. Dit maakt dat het kleurbeeld voor dit jaar 'groen' is. Omgevings- en structuurvisies De gemeente Twenterand beschikt over een actuele Structuurvisie (juli 2011). Onder een actuele Structuurvisie verstaan wij een visie die niet ouder is dan 10 jaar. Bestemmingsplannen De gemeente Twenterand beschikt -met uitzondering van de bestemmingsplannen "Den Ham", "Kleine Kernen", "Vriezenveen woongebied en bedrijven"- over actuele bestemmingsplannen voor het gemeentelijke grondgebied, waarin rekening is gehouden met de provinciale belangen.	Groen	<u>Toezichtregime groen</u> <i>Vaststelling en actualisatie structuurvisies</i> - o de gemeente heeft de structuurvisies op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria) <i>Vaststelling en actualisatie bestemmingsplannen</i> - o de gemeente heeft de bestemmingsplannen op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria) of de gemeente heeft aangetoond dat de beschikbare capaciteit ingezet wordt voor de voorbereiding op het omgevingsplan.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	De ambtelijke beschikbare capaciteit (voor het actueel houden van de bestemmingsplannen) wordt ingezet voor de voorbereiding op het Omgevingsplan. Voor het bestemmingsplan Buitengebied geldt een bijzondere situatie. De gemeente heeft dit bestemmingsplan voor een deel (het gebied rond de Engbertsdijkvenen), uit de procedure genomen. Dit is gebeurd in afstemming met, en op verzoek van de provincie. Dit om te voorkomen dat dit plan het gebiedsproces en de Ontwikkelopgave voor Natura 2000 zou doorkruisen. Dit geldt ook voor de zone rond het Natura 2000 gebied Vecht-beneden Regge. Toezicht en handhaving Het toezicht en handhaving op de naleving van ruimtelijke plannen, buiten de toezicht en handhaving in het kader van vergunningverlening, krijgt in de gemeente Twenterand beperkt aandacht in het VTH-programma. Daarom moet het VTH-programma 2021 concreter inzicht geven hoe illegale situaties en strijdigheden opgespoord worden (actief, piepsysteem e.d.), welke thema's en/of gebieden prioriteit krijgen, en welke capaciteit hierop wordt ingezet. De gemeente wordt op dit punt beoordeeld in de volgende IBT-ronde voor het domein Wro.		<i>Inzicht in nalevingstoezicht</i> - o Voor 1 januari van elk kalenderjaar is het door de raad geziene jaarlijkse programma voor toezicht en handhaving RO aan GS gestuurd en - o voor 1 april, dan wel samen met de jaarrekening, is het door de raad geziene jaarverslag toezicht en handhaving RO aan GS gestuurd en - o doelen en normen zijn behaald. Er is een goede en actuele analyse van de risico's. Er is sprake van een consistent programma met voldoende operationele doelen, afwijkingen zijn begrijpelijk geformuleerd. <i>Intensiteit toezicht: laag</i> - o Ambtelijk contact: 1 à 2 keer per jaar. - o Kennisgevingsbrief van GS: situatie is conform de eisen. - o Steekproef eens per 3 à 4 jaar.
Archief	Algemeen In juli 2018 is het eerste Verantwoordingsverslag informatie- en archiefbeheer 2017 ontvangen. Het oordeel is gebaseerd op het door B&W en raad goedgekeurde Verslag Archief- en informatiebeheer 2018, ontvangen 19 juli 2019, aangevuld met de Rapportage t.b.v. informatie uitvraag IBT 2019, ontvangen 2 december 2019. Oordeel Na een flinke inhaalslag heeft Twenterand het informatie- en archiefbeheer goed op orde. Op basis van het toetsingskader leidt dit tot de kleur groen. Compliment Op basis van de KPI beoordeling valt te constateren dat Twenterand het informatie- en archiefbeheer nu planmatig en gestructureerd aanpakt en daar voortvarend mee bezig is. Er is in korte tijd aantoonbare en indrukwekkende voortgang geboekt en dat is een compliment waard. De nieuwe <i>Archiefverordening 2018</i> is op 20 maart 2019 gepubliceerd. Ook is de <i>Beheerregeling informatiebeheer</i> vastgesteld. In een proeftuin met de Omgevingsdienst Twente zijn ervaringen opgedaan in de informatie-uitwisseling tussen systemen en de verantwoordelijkheid voor de zorg over het archief. Het wegwerken van achterstanden en vernietiging van documenten en bestanden wordt planmatig uitgevoerd. De afspraken rond toegang tot de archiefruimten zijn herzien, ook in het kader van informatieveiligheid.	Groen	<i>Toezichtregime groen</i> <i>Zorg voor en beheer van archief op orde</i> <i>Intensiteit toezicht: laag</i> - o Frequentie algemeen inspectiebezoek: eens per 2 a 3 jaar - o Informatie-uitvraag: jaarlijks verslaglegging via KPI's of op andere wijze. - o Horizontale verslaglegging: jaarlijks.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	Vervangingsbesluit Op 15 oktober 2019 is door het college het vervangingsbesluit genomen voor alle werkprocessen binnen het zaakgericht werken en de personeelsdossiers. Ook is het <i>Handboek vervanging analoge archiefbescheiden gemeente Twenterand</i> vastgesteld, waarmee borging van de kwaliteit van reproductie is vastgelegd. Hiermee is weer een Overijsselse gemeente toegetreden tot het gezelschap van digitaal functionerende gemeenten. En ten aanzien van de doorontwikkeling van het team DIV zijn stappen gezet waarbij tijdelijke formatie in vaste formatie is omgezet. Ook is er een Strategisch Informatie Overleg (SIO) ingesteld (24 september 2019), als onderdeel van het integrale kwaliteitssysteem voor de organisatie. Wat te doen met documenten uit het uit te faseren systeem Corsa is nog onderwerp van onderzoek, evenals de vraag wat te doen met een e-depot. Omdat digitale overbrenging voorlopig nog niet aan de orde is, is deze actie later in de tijd gezet. Veel energie is ook gaan zitten in het implementeren van het zaakgericht werken (<i>e-Suite</i>). Periodieke kwaliteitscontroles en het 'opvoeden' van medewerkers hoorde hierbij. Tenslotte heeft Twenterand werk gemaakt van de Hotspotmonitor. Aandachtspunt voor 2020 • Migratieplan Corsa-systeem		
Huisvesting statushouders	Beoordelingen Twenterand heeft niet voldaan aan de taakstelling voor de tweede helft van 2019. Op peildatum 1 januari 2020 had de gemeente een achterstand van 14 personen. Na aftrek van het tekort aan koppelingen en de huisvestingen die nog in de pijplijn zaten, blijft er van deze achterstand 2 over. Omdat dit een kleine achterstand is, krijgt Twenterand de kleur 'groen' krijgt voor IBT-domein Huisvesting statushouders. Ieder half jaar krijgen gemeenten per 1 januari en 1 juli, door het Rijk een taakstelling opgelegd voor het huisvesten van statushouders. Beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de realisatiecijfers op peildatum 1 januari 2020 en aanvullende informatie verstrekt door de gemeente.		<u>Toezihtregime groen</u> <i>Tijdig gehuisvest</i> - o Voldaan aan de wettelijke taakstelling, of - o Voor de eerste keer niet voldaan aan de wettelijke taakstelling, ten opzichte van de voorgaande taakstellingperiode of er is sprake van een kleine achterstand <i>Intensiteit toezicht: laag</i> 1. Maandelijks monitoren voortgang. 2. Bij 1^e keer niet halen van de taakstelling ontvang gemeente een ambtelijke brief. Indien nodig, ambtelijk overleg waarbij informatie wordt opgevraagd en gevalideerd en afspraken worden gemaakt over inlopen achterstand.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Monumenten	Beoordelingen Twenterand heeft de gevraagde informatie tijdig aangeleverd over de aanwezigheid van een actuele erfgoedverordening, over de advisering van de erfgoedcommissie, de beleidscyclus en over de afweging van cultuurhistorische waarden bij nieuwe ontwikkelingen. Twenterand beschikt over een actuele archeologische en cultuurhistorische waardenkaart (opgesteld in 2017). Het voorgaande betekent dat de kleur groen wordt vastgesteld.		<u>Toezichtregime groen</u> Voldaan aan eisen Erfgoedwet. ○ Monumentencommissies en archeologisch deskundigen adequaat om advies gevraagd. ○ Nieuw vast te stellen bestemmingplannen actueel volgens Erfgoedwet. Intensiteit toezicht: laag ○ Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: maximaal 1 keer per jaar. ○ Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef).